

Regionfullmäktiges sammanträde 2022-12-12/13

INTERPELLATION

Till regionstyrelsens ordförande Carl Johan Sonesson

Kommer Region Skåne bidra till lösningen av krisen i ESS?

I över två decennier har Region Skåne satsat stora resurser för att säkra etableringen av forskningsanläggningen ESS, European Spallation Source, i Skåne.

Efter ett gediget politiskt och regionalt förarbete under regionens andra mandatperiod 2002-2006 tog svenska regeringen över huvudmannskapet och utsåg Allan Larsson att vara den person som fick i uppdrag att förhandla avtal och finansiering med övriga länder. Resultatet blev en samfinansieringsmodell mellan olika europeiska länder med Sverige och Danmark som huvudansvariga. En viktig del av konstruktionen är att betalningen delvis kan ske genom leverans av teknologiska komponenter. Det har tyvärr också visat sig vara en så stor svaghet och hela projektet har försenats pga. dålig kvalitet och försenade leveranser.

ESS skulle ha varit igång 2018 men kommer nu att bli många år försenad vilket också leder till omfattande ökade kostnader. Region Skåne har under åren investerat både pengar och tjänstemannaresurser i projektet först och främst genom medfinansiering på 800 mkr men också i form av det treåriga TITA-projektet (2010-2012) som t.ex. alla skånska kommuner var med att finansiera tillsammans med universiteten i Malmö och Lund.

TITA-projektets fokus handlade om näringslivets och civilsamhällets möjlighet att nyttiggöra sig forskningsanläggningens resultat inom materialforskningen. De signaler som har kommit till offentlighets kännedom under hösten är mycket oroväckande. Förseningarna och kostnadsutvecklingen kan i värsta fall krascha hela projektet.

Därför är mina frågor till Carl Johan Sonesson

- Har Region Skåne aktuella planer på att gå in med ytterligare kapital för att rädda projektet?
- Hur omfattande är Region Skåne nuvarande engagemang och delaktighet i hela ESS-projektet?
- Finns politiska kontakter och överläggningar mellan Regionledningen, regeringen och departement om hur den aktuella krisen ska kunna lösas?
- När TITA-projektet stoppade för ca 10 år sedan har till synes ingen uppföljning och vidareutveckling gjorts från regionens sida. Hur hänger det ihop med intentionen om att maximera den regionala nyttan av forskningsanläggningen?
- Vid en s.k. lärträff den 22 okt. 2022 i Lund efterlystes ett tydligare politiskt engagemang från bl.a. Region Skånes sida. Hur tänker du bemöta detta önskemål?

Kristianstad 22-12-01

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Vilmer Andersen